

nimmer verdienen. Daarom wordt het pelagianisme en ook het semipelagianisme afgewezen en nog steeds wijst Rome — in de discussie over de verdienste — naar het concilie van Carthago in 418 en naar dat van Orange in 529, waar gezegd wordt, dat het voor goede werken, die *waarlijk verdienen*, noodzakelijk is, dat de genade *voorafgaat* ¹²³). Dit wordt o. a. geïllustreerd met het gebed. Wanneer — aldus Orange — iemand zegt, dat het gebed van de mens toch genade ten gevolge heeft en dus een zekere prioriteit heeft t. a. v. de genade, dan wordt herinnerd aan Jesaja, die zegt dat God te vinden was voor hen, die *niet* naar Hem vroegen ¹²⁴), terwijl voorts in dit verband Paulus wordt aangehaald: „wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?” ¹²⁵).

Er is geen mogelijkheid om vanuit onszelf iets te verdienen, iets te ontvangen „ad salutem”, nl. door de kracht der natuur ¹²⁶). Immers: hier geldt het woord van Christus: „Zonder Mij kunt gij *niets* doen.” Alle natuurlijke daden missen de aansluiting op de bovennatuurlijke genade ¹²⁷), een centraal motief in de gehele R. K. theologie ¹²⁸), dat met name in Trente vertolkt wordt, wanneer gezegd wordt, dat we tot de genade geroepen worden, zonder het aanwezig zijn

¹²³) „Nullis meritis gratiam praeveniri. Debitur merces bonis operibus, si fiant; sed gratia, quae non debitor, praecedat, ut fiant” (Denz. 191).

¹²⁴) „Inventus sum a non quaerentibus me; palam apparui his, qui me non interrogabant” (Denz. 176; vgl. Jesaja 65 : 1; Rom. 10 : 20); Diekamp II, pag. 485.

¹²⁵) Denz. 179. Zie voorts uitvoerig over de kritiek van Rome op Pelagianisme en semipelagianisme; M. J. Scheeben, Handbuch der kath. Dogmatik VI (3e Auflage, H. Schauf, 1957, pag. 114 v.); voorts mijn: Conflict met Rome, hfdst. IV en mijn artikel: Anti-semipelagianisme?, Geref. Theol. Tijdschrift, 1941.

¹²⁶) „Per naturae vigorem” (Denz. 180). Vgl. de dogmatieken van Pohle, Scheeben, Diekamp, Bartmann en Schmaus, die hierin alle overeenstemmen.

¹²⁷) „Daher kann keine natürliche Zuständlichkeit jemals eine übernatürliche Form oder Gabe als naturgemäße Ergänzung erlangen oder erzielen” (Diekamp II, pag. 486).

¹²⁸) Vgl. de bespreking van de verdienste bij Thomas: „Utrum homo possit aliquid mereri a Deo” (S. Theol. I, II Qu. 114, art. 1). De vraag wordt bevestigend beantwoord, maar „non quidem secundum absolutam iustitiae rationem, sed secundum divinae ordinationis quandam praesuppositionem.” De verdienste is altijd: „manifestatio suae bonitatis.”